

NAČRT OCENJEVANJA ZNANJA SOCIOLOGIJA

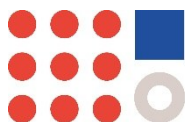
Načrt ocenjevanja znanja velja za programe:

- Srednjega strokovnega izobraževanja (SSI):
 - Logistični tehnik
 - Strojni tehnik
 - Tehnik mehatronike
- Poklicno-tehniškega izobraževanja (PTI):
 - Strojni tehnik
 - Tehnik mehatronike
 - Avtoservisni tehnik
 - Lesarski tehnik

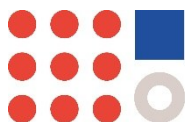
Minimalni standardi znanja

Minimalni standardi znanja so podani glede na programe in letnike.

Program:	Letnik:
• Logistični tehnik	2 (Tehnik mehatronike (2. TM) - 66 ur)
• Strojni tehnik	4 (Logistični tehnik in Strojni tehnik - 62 ur)
• Tehnik mehatronike	
Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
UVOD	Dijak/dijakinja: – na konkretnih primerih pokaže, kako sociologija obravnava dogodke iz vsakodnevnega življenja – iz vsakdanjega življenja posameznikov navaja primere različne uporabe pojma družba, družben, družaben; – primerja na kakšen način prihaja do prepričanj, stališč posameznik v svojem vsakodnevnem življenju in kako do spoznanj prihaja sociologija kot znanost; – iz teksta prepozna in argumentira konkretne primere vzročno-posledičnih in navideznih zvez med pojavi; – našteje vsaj tri različne opredelitve pojma družbe v sociologiji ali v vsakdanjem življenju – razloži vsaj en teoretski pristop ali razloži vsaj en problem med objektivnostjo, veljavnostjo in zanesljivostjo v sociološkem raziskovanju – našteje vsaj štiri metode sociološkega raziskovanja in eno opiše – njene pomanjkljivosti, prednosti
SOCIALIZACIJA	Dijak/dijakinja: – s pomočjo strokovne literature ali leposlovja analizira, kako so živeli otroci v preteklosti, in sklepa, kakšne spremembe so se zgodile pri tem, kaj se spodobi, kaj se zahteva in kaj se dopušča; – analizira vrednote v reklamnih sporočilih in jih primerja z vrednotami, ki jih postavljajo starši v njegovi/njeni družini; – navede vsaj eno opredelitev sociologije;

	– našteje vsaj dva pomena socializacije ter našteje vrste socializacije; – našteje dejavnike socializacije in njihovo vlogo; – navede vsaj en element prisile v socializacijskih procesih
KULTURA	Dijak/dijakinja: – v diskusiji predstavi asociacije na temo kultura, oceni ali so opredelitve kulture vrednostno nevtralne ali ne; – ogleda si film in analizira, kakšne norme obnašanja, pravila in sankcije so obstajale v preteklosti, kakšne so sedaj, kaj so to norme, ali so vse enako pomembne, katere so vrste sankcij in kako se kot kulturni elementi povezujejo z drugimi kulturnimi elementi; – v svojem družbenem okolju poišče konkretne primere različnih ravnanj, ki bi jih lahko opredelili kot odklonska ter ugotavlja vpliv različnih družbenih dejavnikov na definiranje odklonskosti; – analizira časopisne članke, ki predstavljajo aktualna dogajanja po svetu, in ugotovi, ali so le ta povezana z etnocentrizmom in kulturnim relativizmom – razloži vsaj dve opredelitve pojma kultura in da primer zanje, našteje osnovne značilnosti in sestavine kulture – prepozna vrednote ter našteje vsaj dve normi z realnega življenja – opredeli odklonskost – prepozna formalni in neformalni družbeni nadzor ter različne oblike sankcij
DRUŽBENE NEENAKOSTI IN SLOJEVITOST	Dijak/dijakinja: – prepozna družbeno vlogo, položaj, odnos – definira družbeno neenakost in družbeno slojevitost – našteje ključne dejavnike družbene neenakosti – našteje značilnosti vsaj treh oblik družbene slojevitosti – prepozna absolutno in relativno revščino – pojasni razliko med biološkim in družbenim spolom – našteje vrste družbene mobilnosti – analizira, ali obstaja razlika med osebnim ugledom in družbenim ugledom; – v medijih analizira odnos do revščine in revnih pri nas in v svetu in razlage vzrokov revščine; – ob virih pojasni razlike v slojevitosti po starosti, spolu, etnični in religiozni pripadnosti v preteklosti in v sodobnem svetu in razpravlja o vzrokih za te razlike; – analizira pojavnost različnih družbenih skupin v medijih (starost, spol, etnične, religiozne skupine ...) in ugotavlja, kakšni predsodki in stereotipi se pojavljajo v zvezi z določenimi družbenimi skupinami
ODNOS DO TELESA: ZDRAVJE, BOLEZEN IN STARANJE	Dijak/dijakinja: – iz statističnih podatkov analizira, kakšne so pričakovane življenjske dobe, smrtnosti otrok ... med različnimi državami (EU) in znotraj Slovenije, in ugotavlja dejavnike, ki so povezani s tem; – iz zgodovinskih virov ugotavlja, kateri so bili najbolj pogosti vzroki smrti v predindustrijskih družbah in kateri v sodobnih, ter ugotavlja, katere bolezni so se pojavljale v preteklosti in katere v sodobnih družbah. – primerja predindustrijske in moderne razlage bolezni in načine zdravljenja; – navede kazalnike zdravja prebivalstva; – navede vzroke za padanje rodnosti;

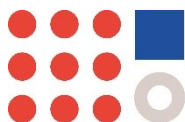
	– navede vzroke za staranje prebivalstva;
SPREMINJAJOČI SE SVET	Dijak/dijakinja: – zna opredeliti globalizacijo; – v svojem okolju poišče primere, ki kažejo na to, da izhajajo iz drugih držav, kultur ... (glasba, predmeti široke potrošnje ..., navade, vrednote, prazniki ...); – zna oceniti, do katere mere je mogoče uporabiti posamične različne poglede na globalizacijo pri konkretnih družbenih spremembah (trg dela, gospodarski razvoj, spreminjanje kulture, pomen nacionalne države ...); – ovrednoti vpliv možnosti, ki jih prinašajo komunikacijske tehnologije in množični mediji v prosti čas mladih; – navede po eno pozitivno in eno negativno plat globalizacije za bogate države, države v razvoju ter revne države; – navede vsaj dva globalna družena izziva/problema v sodobnih družbah.
(velja le za 2. TM) IZBIRNI DEL – DRŽAVA IN POLITIKA	Dijak/dijakinja: – definira in na primeru pojasni pojma oblast in moč; – pojasni pojma narod in nacija in navede primere – pojasni razlike med načini delovanja modernih držav in predvidi njihov nadaljnji razvoj; – opiše pomen različnih subjektov pri odločanju v demokratičnih družbah.

Program:

Letnik: 5 (40 ur)

- Strojni tehnik PTI
- Tehnik mehatronike PTI
- Avtoservisni tehnik PTI
- Lesarski tehnik PTI

Vsebinski sklop	Minimalni standard znanja
1 VSEBINSKI SKLOP: Kultura, posameznik, družba, družbena struktura	Dijak: – navede vsaj eno opredelitev sociologije – našteje vsaj tri različne opredelitve pojma družbe v sociologiji ali v vsakdanjem življenju – razloži vsaj en teoretski pristop – razloži vsaj en problem med objektivnostjo, veljavnostjo in zanesljivostjo v sociološkem raziskovanju – našteje vsaj štiri metode sociološkega raziskovanja in eno opiše – njene pomanjkljivosti, prednosti

- našteje vsaj eden statistični pojem in ga razloži
- razloži vsaj dve opredelitve pojma kultura in da primer za nje, našteje osnovne značilnosti in sestavine
- prepozna vrednote ter našteje vsaj dve normi iz realnega življenja
- našteje različne oblike kultur
- našteje sestavine religijskih sistemov
- našteje vrste religijskih organizacij
- prepozna osnovne kategorije pri opredeljevanju religije
- našteje družbene funkcije religije
- pozna pojem sekularizacija
- našteje vsaj dva pomena socializacije ter našteje vrste socializacije
- našteje dejavnike socializacije
- navede vsaj en element prisile v socializacijskih procesih
- opredeli odklonskost
- pozna vsaj dve razlagi vzrokov in funkcij odklonskega ravnanja
- prepozna iz primera socialno kontrolo
- prepozna formalni in neformalni družbeni nadzor ter različne oblike sankcij

MINIMALNI STANDARD je določen skladno s Katalogom znanja in navaja, da mora dijak/dijakinja za zadostno oceno pokazati:

- razumevanje osnovnih pojmov,
- poiskati primere za posamezne pojme, pojave in procese,
- poiskati enostavne povezave med družbenimi pojavi,
- razumeti enostavne statistične analize,
- identificirati najbolj očitne družbene skupine, ki so vključene v posamezna družbena dogajanja,
- razumeti bolj enostavne povezave med individualnim in družbenim življenjem.

Način ocenjevanja med šolskim letom 2026/2027

- pisno
- ustno
- seminarska naloga
- predstavitev knjige (se šteje kot ustna ocena)

Ocenjevanje bo potekalo individualno, dijak obvezno pridobi 4 ocene. Vsi sklopi se med seboj vsebinsko prepletajo.

Oddelek: 2. TM

Ocenjevanje - načrt:

1. Test: socializacija + kultura (tretji teden decembra)
2. Ustna ocena: predstavitev knjige (januar/februar)
3. Test: odnos do telesa, družbene neenakosti (prvi ali drugi teden maja)
4. Ustno ocenjevanje: spreminjajoči se svet, država in politika (maj/junij)

Oddelka: 4. LT in 4. ST

Ocenjevanje - načrt:

1. Test: socializacija + kultura (tretji teden decembra)
2. Ustna ocena: predstavitev knjige (januar/februar)
3. Test: odnos do telesa, družbene neenakosti (zadnji teden marca ali prvi teden aprila)
4. Ustno ocenjevanje: spreminjajoči se svet (april/maj)

Ocenjevanje bo napovedano, dijak se lahko opraviči le s tehtnim razlogom (bolezen). Za pozitivno zaključeno oceno mora biti dijak pozitivno ocenjen pri vseh sklopih. Dijak ima dve možnosti popravljanja negativne ocene: prvič čimprej po tem, ko je pridobil negativno oceno, drugič v maju.

Oddelki: 5. NAS, 5. NTM, 5. NS, 5. NL

Ocenjevanje bo potekalo individualno, dijak pridobi 2 oceni. Ocenjevanje ustno in predstavitev seminarske naloge. Ocenjevanje bo napovedano, dijak se lahko opraviči le s tehtnim razlogom (bolezen). Za pozitivno zaključeno oceno mora biti dijak pozitivno ocenjen pri vseh sklopih.

Merila ocenjevanja med šolskim letom

Merila pisnega ocenjevanja

Pisno preverjanje znanja poteka v obliki pripravljene pole nalog. Na poli so napisana merila za oceno in vsaka naloga ima navedeno število točk. Točke se pretvorijo v odstotek na podlagi katerega se v skladu z merili določi končno oceno. Čas pisanja je 45 min.

Datumi pisnih preizkusov so določeni v eAsistentu.

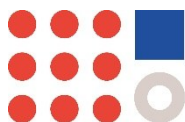
Merila za oceno:

90% - 100%	odl (5)
77% - 89%	pdb (4)
63% - 76%	dob (3)
50% - 62%	zad (2)
0% - 49%	nzd (1)

Merila ustnega ocenjevanja

Dijak/dijakinja dobi tri vprašanja, ki si sledijo po zahtevnosti od osnovnega razumevanja do sinteze.

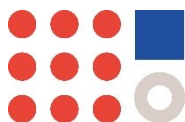
- **odlično (5):** dijak odgovori samostojno na vsa vprašanja, pri tem pokaže tudi sposobnost analize in sinteze ter zna najti rešitev tudi zapletenega problema.
- **prav dobro (4):** dijak odgovori na vsa vprašanja, vendar pri najtežjem potrebuje pomoč podvprašanj, pri tem pokaže sposobnost povezovanja in analize, ne zmore pa sinteze.
- **dobro (3):** dijak samostojno odgovori le na preprosta in srednje zahtevna vprašanja, pri zahtevnejših potrebuje podvprašanja, pokaže sposobnost uporabe znanja, a ne zmore analize.
- **zadostno (2):** dijak razume in samostojno odgovori le na preprosta vprašanja, pri tem pokaže poznavanje in razumevanje snovi s pomočjo podvprašanj in dodatnih pojasnil ter je le delno sposoben utemeljevanja.

- **nezadostno (1):** dijak tudi s pomočjo podvprašanj ne odgovori na nobeno vprašanje ali ne pokaže poznavanja in razumevanja osnovnih pojmov.

Merila ocenjevanja seminarske naloge

Število točk			
Kriterij			
	0–1	2–3	4–5
OPREDELITEV NAMENA IN CILJEV NALOGE TER IZBOR VIROV	Ne opredeli problema in ciljev; o tem sklepamo le na osnovi naslova naloge. Viri so neustrezni, njihov obseg je preširok ali preskromen.	Opredeli problem in cilje, vendar pomanjkljivo. Izbor virov je ustrezen, vendar pomanjkljiv (premalo).	Jasno in natančno opredeli problem in cilje naloge. Zbrani viri so ustrezni in dovolj obsežni.
VSEBINA IN VREDNOTENJE NALOGE	Nekateri cilji niso obravnavani ali so obravnavani pomanjkljivo. Ni razvidno, katere so temeljne ugotovitve. Pri razlaganju vsebine ne uporablja oziroma napačno uporablja terminologijo. Naloga ni ustrezno ovrednotena. Predlogov novih raziskovalnih vprašanj ni.	Večina ciljev je ustrezno obravnavana. Navedene so pomembne informacije in ugotovitve, vendar niso povezane v smiselno celoto. Pri uporabi terminologije so pomanjkljivosti. Naloga je enostransko ali pomanjkljivo ovrednotena. Predlogi novih raziskovalnih vprašanj so preprosti ali presplošni.	Vsi cilji so ustrezno obravnavani. Navedene so pomembne ugotovitve in povezane v smiselno celoto. Terminologija je ustrezno uporabljena. Ovrednotenje naloge je ustrezno in kritično. Predlagana so ustrezna nova raziskovalna vprašanja.
ZGRADBA NALOGE TER UPORABA IN NAVAJANJE LITERATURE IN VIROV	Naloga ne vsebuje vseh zahtevanih elementov. Zgradba naloge je nepregledna. Seznam virov in literature je nepopoln. Viri v besedilu so	Naloga vsebuje vse elemente, vendar v neustreznem zaporedju. Zgradba naloge je dokaj pregledna. Viri in literatura so v seznamu ustrezno	Naloga vsebuje vse elemente v ustreznem vrstnem redu. Zgradba je (zelo) pregledna. Viri in literatura so v seznamu in v besedilu

	neustrezno navedeni ali izpuščeni	navedeni, njihova navedba v besedilu pa je pomanjkljiva.	navedeni ustrezno in natančno.
PREDSTAVITEV SEMINARSKÉ NALOGE	Dijak/inja ne izpostavi (slabo izpostavi) bistva problema in temeljnih ugotovitev, le-te slabo medsebojno povezuje in jih ne utemeljuje kritično, ne nakazuje (slabo nakazuje) možnih rešitev in ne odpira novih problemov. Dijak ugotovitev ne ponazori (pomanjkljivo ponazori) s primeri ali gradivom, ne uporablja ustreznega jezika, ne vzpostavi stika z občinstvom, ne uporabi tehničnih pripomočkov, elektronske prosojnice niso pregledne, vsebina je slabo organizirana, ni ključnih točk.	Dijak/inja delno izpostavi bistvo problema in glavne ugotovitve, le-te pa površno medsebojno povezuje in kritično utemeljuje, površno nakazuje možne rešitve in nove probleme. Dijak/inja ugotovitve delno ponazori s primeri ali gradivom, ne uporablja vedno ustreznega jezika (jasnega, razumljivega, prepričljivega) delno vzpostavi stik z občinstvom, površno uporabi tehnične pripomočke, elektronske prosojnice so slabše pregledne, vsebina je slabše organizirana, ključne točke niso vedno izpostavljene	Dijak/inja izpostavi bistvo problema in glavne ugotovitve, le-te medsebojno povezuje in kritično utemeljuje, nakazuje možne rešitve in odpira nove probleme. Dijak/inja ugotovitve ponazori s primeri ali gradivom, uporablja ustrezen jezik (jasen, razumljiv, prepričljiv) vzpostavi stik z občinstvom, primerno uporabi tehnične pripomočke, elektronske prosojnice so pregledne, z dobro organizirano vsebino in ključnimi točkami.

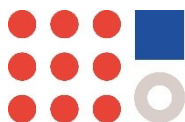
Merila drugih načinov ocenjevanja

SOCIOLOGIJA 2025/26 – PREDSTAVITVE KNJIG (kriterij)

Kriterij je pripravljen skladno z navodili, ki jih dijaki prejmejo ob izboru/razdelitvi knjig. V eRedovalnici je ocena iz predstavitve knjige zavedena kot ustna ocena s komentarjem glede predstavljene knjige.

1. VSEBINSKI DEL

Povzetek vsebine (150 do 200 besed)		Družbeni problemi /sociološki pojmi		Lik iz prebranega in pojasnilo	
Pod 100 besed	1	Opredeli en problem brez ustreznega poimenovanja	1	Lik pojasnilo	1

100 – 125 besed	2	Opredeli dva problema brez ustreznega poimenovanja	2	Ustrezno pojasnilo	1
126 – 150 besed	3	Ustrezno poimenuje en pojem/družbeni problem	3	Mnenje o knjigi z utemeljitvijo	
151 – 175 besed	4	Ustrezno poimenuje dva pojma/družbena problema	4	Mnenje	1
176 – 200 besed	5	Ustrezno poimenuje tri pojme/družbene probleme	5	Utemeljitev mnenja	2
		Navedba konkretnih primerov (vsak konkreten primer je 1 točka)	1 2 3	BONUS TOČKA Več kot 3 problemi/pojmi	1
SKUPAJ možnih točk	5		8		5 + 1

2. GOVORNI DEL – PREDSTAVITEV

- Avtor in naslov knjige – 2 točki
- Povzetek vsebine v petih povedih – 5 točk (vsak stavek po 0,5 T, vsaka poved 1 T)
- Navedba družbenih problemov (vsaj 3) – 3 točke (vsak po 1 T)
- Navedba konkretnega primera – 1 točka
- Dve podvprašanji s strani profesorja – 2 točki (vsak ustrezen odgovor 1 T)

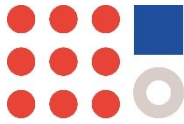
VSEBINSKI DEL – 18 točk	PREDSTAVITEV – GOVORNI DEL – 13 točk	BONUS – 1 točka
-------------------------	--------------------------------------	-----------------

Kriterij za ocene:

do 15 T – nzd (1) 15,5 T – zd (2) 19,5 T- db (3) 24 T – pdb (4) 28 T – odl (5)

Dijaki so vnaprej (ob razdelitvi knjig) seznanjeni z:

- V primeru, da dijak vsebinskega dela ne odda do dogovorjenega roka, se v eRedovalnico vpiše NPS (ni pristopil).
- V primeru, da dijak odda vsebinski del naloge, iz katere je razvidno/prepoznano, da je pripravljena z uporabo umetne inteligence ali prepisana iz drugih virov, se tako prepoznane vsebine po posameznih kriterijih točkujejo z 0 točkami in dijak prejme negativno oceno.

Roki za pisno ocenjevanje znanja

[Povezava do priloge na kateri bodo roki za pisno ocenjevanje znanja.](#)

Roki za pisno ocenjevanje so definirani v eRedovalnici eAsistenta.

Opomba: Zaradi menjav urnika med šolskim letom, se lahko nekateri datumi ne bodo ujemali z dejanskim stanjem v sistemu eAsistent.

Načini in merila ocenjevanja znanja na izpitih

Izpit poteka ustno.

Pisni izpit traja največ 20 minut.

Dijak vprašanja izbere naključno .

Merila za ocenjevanje so enaka kot ustnem ocenjevanju med šolskim letom.

Načrt ocenjevanja znanja sta pripravila Bogomir Remškar, prof. zgo. in soc. in Silvana Peljhan, prof. soc. in univ. dipl. pol., aktiv družboslovcev SPLŠ pa ga je sprejel na sestanku dne, 14. 09 2026.

(lastnoročen podpis)

Silvana Peljhan
vodja aktiva (PUZ)